Kira Teminatı Bonosunun İspatı

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay 3. Hukuk Dairesi	01.07.2026	Bozma

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2026/548	2026/4321	HMK 200, HMK 201, HMK 202, TBK 342

ÖZET

Kira sözleşmesiyle aynı gün verilen 132.000 TL bedelli bononun kira teminatı olduğu iddiasının ispat yükü kiracıdadır; senedin miktarı nedeniyle bu iddia HMK 200/1 uyarınca yazılı delille kanıtlanmalıdır. Tarih ve tutar uyumu yeterli görülmemiş, kabul kararı bozulmuştur.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/kira-teminati-bono-yazili-delil-menfi-tespit-2026-4321/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

3. Hukuk Dairesi 2026/548 E. , 2026/4321 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ : Bursa Bölge Adliye Mahkemesi 4. Hukuk Dairesi

SAYISI : 2024/4508 E., 2025/3245 K.

İLK DERECE MAHKEMESİ : Çanakkale 1. Sulh Hukuk Mahkemesi

SAYISI : 2023/1394 E., 2023/1688 K.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı, davalı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili; imzalanan 23.05.2017 başlangıç tarihli ve 3 yıl süreli kira sözleşmesi ile davalıya ait otel binasını kiralayan davacının, iki yıllık kira bedelinin teminatı olarak; 23.05.2017 keşide, 23.05.2018 vade tarihli ve 132.000,00 TL bedelli senedi düzenleyerek davalıya verdiğini, ikinci yıl kira bedelinin 23.05.2018 tarihinde sözleşmeye uygun şekilde peşin olarak ödenmesine rağmen

kötüniyetli hareket eden davalının, davacı aleyhine teminat senedine dayalı olarak kambiyo senetlerine özgü haciz yoluyla icra takibi başlattığını ileri sürerek; teminat senedine dayalı olarak başlatılan takip nedeniyle davacının borçlu olmadığının tespitine ve davalı aleyhine tazminata hükmedilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı; takibe konu senedin teminat senedi olmadığını, senet üzerinde ya da kira sözleşmesinde senede ilişkin herhangi bir hüküm bulunmadığını, bir sene öncesinde ödenen kiraya ilişkin teminat senedi alınmasının hayatın olağan akışına aykırı olduğunu savunarak, davanın reddine ve davacı aleyhine tazminata karar verilmesini talep etmiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararıyla; ispat yükü altındaki davalının takibe konu bononun hangi hukuki ilişkiye dayalı olarak verildiği konusunda bir açıklamada bulunmadığı, davacı kiracının 20 17... yılına ilişkin kira bedellerini ödediği, takibin 66.000,00 TL için başlatıldığı, kira alacaklısı davalının davacı kiracısına borç para vermesinin hayatın olağan akışına aykırı olduğu, kira sözleşmesi ile bononun keşide tarihinin aynı olduğu ve bedelin kira alacağı ile örtüştüğü gerekçesiyle, davanın kabulü ile davacının takip nedeniyle borçlu olmadığının tespitine karar verilmiş; karar, davalı vekili tarafından istinaf edilmiştir.

IV. İSTİNAF

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararıyla; bononun tanzim tarihi ile kira başlangıcı ve ödeme tarihinin uyumlu olduğu, bonodaki miktarın kira bedellerini karşıladığı, bononun kira bedelinin temini için verilen bono olduğunun kabulü ile davacı kira bedellerini ödediğinden yazılı şekilde davanın kabulüne dair karar verilmesinin yerinde olduğu gerekçesiyle, istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiş; karar, davalı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

Davalı vekili; senedin teminat senedi niteliğinde olduğunun davacı tarafından ispat edilmesi gerektiğini, bu yönde yazılı bir belge bulunmadığını, teminat iddiasının kabul edilemeyeceğini, iki yıllık kira bedeli ile bono bedelinin uyuşmadığını, davacı tarafından davalının hesabına 11.05.2017 tarihinde 10.000,00 TL para yatırıldığının bildirilmesine rağmen Mahkemece itibar edilmediğini ileri sürerek, kararın bozulmasını istemiştir.

B. Gerekçe ve Değerlendirme

Uyuşmazlık, menfi tespit istemine ilişkindir.

Kambiyo senetleri mücerret kıymetli evrak niteliğine sahip olduklarından bu senetlerde yer alan hak, temel borç ilişkisinden bağımsızdır. Ancak kambiyo taahhüdünde bulunmanın temelinde, şart olmamakla birlikte, genellikle satım, bağışlama, kira, taşıma gibi bir borçlandırıcı işlem vardır.

Böyle bir borçlandırıcı işlem yoksa senedin hatır için verildiği varsayılır. Temel borç ilişkisinin taraflarından birinin bir kambiyo senedi düzenleyip lehtara vermesiyle, kambiyo ilişkisi diye adlandırılan ve temel borç ilişkisinden bağımsız olan ikinci bir borç ilişkisi doğar.

Takibe konu bononun teminat senedi olduğunu ispat yükü davacıya aittir. Senedin miktarı itibariyle 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (6100 sayılı Kanun) 200. maddesinin birinci fıkrası uyarınca iddianın yazılı olarak ispat edilmesi gerekir.

Somut olayda; taraflar arasında imzalanan kira sözleşmesinde, kiracı davacı tarafından kiraya verene kira bedellerini teminat altına almak üzere bono verildiğine dair hüküm bulunmadığı gibi, bu yönde ayrıca düzenlenen ve davalının imzasını taşıyan yazılı bir delil sunulmamıştır. Senet üzerinde de bu yönde bir ibareye yer verilmemiştir.

Hal böyle olunca İlk Derece Mahkemesince; davacının, icra takibine konu bononun teminat senedi niteliğinde olduğuna dair iddiasını yazılı delille usulünce ispat edemediği gözetilerek davanın reddine karar verilmesi gerekirken, yanılgılı değerlendirme ile davanın kabulüne karar verilmesi usul ve kanuna aykırı olup bozmayı gerektirmiştir.

VI. KARAR

1.Temyiz olunan, İlk Derece Mahkemesi kararına karşı istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının 6100 sayılı Kanunun 373/1 maddesi uyarınca ORTADAN KALDIRILMASINA,

2.İlk Derece Mahkemesi kararının aynı Kanunun 371. maddesi uyarınca davalı yararına BOZULMASINA,

Peşin alınan temyiz karar harcının istek halinde temyiz edene iadesine,

Dosyanın İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

01.07.2026 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.